

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudců JUDr. Barbary Pořízkové a JUDr. Petra Mikeše v právní věci žalobkyně: **Městská část Praha 7,** se sídlem nábřeží Kapitána Jaroše 1000, Praha 7, proti žalovanému: **Magistrát hlavního města Prahy**, se sídlem Mariánské nám. 2, Praha 1, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 18. 9. 2012, č. j. MHMP 1061124/2012/DOP/04/Go, za účasti osob zúčastněných na řízení: **I) Společenství vlastníků jednotek v domě č. p. X, Praha 7**, se sídlem X, Praha 7, **II) J. Š.**, zast. JUDr. Ondřejem Tošnerem, Ph.D., advokátem se sídlem Slavíkova 1568/23, Praha 2, v řízení o kasační stížnosti osoby zúčastněné na řízení II) proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 24. 5. 2017, č. j. 9 A 207/2012 - 146,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá**.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

III. Osoba zúčastněná na řízení I) **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Osoba zúčastněná na řízení II (dále „stěžovatelka“) se kasační stížností domáhá zrušení v záhlaví označeného rozsudku Městského soudu v Praze, kterým bylo zrušeno rozhodnutí žalovaného ze dne 18. 9. 2012, č. j. MHMP 1061124/2012/DOP/04/Go, a rozhodnutí Úřadu městské části Praha 7 ze dne 16. 7. 2012, č. j. MČ P7 021984/1404/2012/ODO/Kra, a věc byla žalovanému vrácena k dalšímu řízení. Žalovaný svým rozhodnutím zamítl odvolání a potvrdil rozhodnutí Úřadu městské části Praha 7, dle kterého pozemky parc. č. X a X v k. ú. H., obci P., nejsou veřejně přístupnou účelovou komunikací ve smyslu § 7 odst. 1 zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění v době rozhodné (dále jen „zákon o pozemních komunikacích“).

[2] Úřad městské části posuzoval uvedenou otázku v řízení o určení právního vztahu dle § 142 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění v době rozhodné, zahájeném

na žádost žalobkyně (Městské části Praha 7). Motivací k iniciaci řízení byla skutečnost, že žalobkyně spravuje nemovitosti ve vlastnictví hlavního města Prahy, které se nacházejí v uzavřeném vnitrobloku, mj. stavba občanského vybavení – mateřská škola. Tyto nemovitosti jsou přístupné pouze průjezdy v bytových domech na uvedených pozemcích parc. č. X a X v k. ú. X (první z nich je vlastnictví stěžovatelky, paní J. Š., druhý ve spoluvlastnictví členů Společenství vlastníků jednotek v domě č. p. X, Praha 7, dále pro lepší přehlednost označovaném také jako „SVJ“).

[3] Napadený rozsudek městského soudu je již druhým v této věci, neboť jeho první rozsudek ze dne 27. 4. 2016, č. j. 9 A 207/2012 – 98, byl zrušen rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 10. 2016, č. j. 9 As 141/2016. Městský soud v něm dospěl k nesprávnému závěru, dle kterého průjezd domem v soukromém vlastnictví nemůže představovat dopravní cestu. Nejvyšší správní soud jej ve svém zrušujícím rozsudku zavázal právním názorem, dle kterého průjezdem může vést dopravní cesta, navíc se tak pravidelně děje, neboť z tohoto důvodu bývá průjezd domem zbudován. Skutečnost, že nemovitosti jsou v soukromém vlastnictví, nevylučuje existenci veřejně přístupné účelové komunikace. Podstata projednávané věci měla spočívat v posouzení, zda byly naplněny další znaky veřejně přístupné účelové komunikace, tedy zda byl naplněn účel podle § 7 odst. 1 zákona o pozemních komunikacích, zda došlo k věnování komunikací k veřejnému účelu a zda je dána nutná komunikační potřeba oběma průjezdy.

[4] Městský soud v dalším řízení dospěl k závěru, že napadené rozhodnutí neobsahuje dostatečné odpovědi na uvedené otázky a úsudek o nich si nelze učinit ani na základě správního spisu. Z tohoto důvodu zrušil druhostupňové i prvostupňové správní rozhodnutí.

II. Obsah kasační stížnosti

[5] Stěžovatelka namítá, že městský soud se v napadeném rozsudku neřídil závazným právním názorem Nejvyššího správního soudu. Za nesprávný byl označen názor, dle kterého nemůže průchodem nebo průjezdem vést pozemní komunikace. Podle stěžovatelky to nicméně neznamená, že skutečně každým průjezdem či průchodem komunikace vede. Městský soud se měl zabývat otázkou, zda průjezdem stěžovatelky vede nějaká dopravní cesta od ulice ke školce, což však neučinil. Dle jejího názoru žádná taková cesta neexistuje, jde jen o průjezd bytovým domem jako součást této stavby.

[6] V této souvislosti stěžovatelka upozorňuje, že podle § 10 odst. 1, věty druhé, zákona o pozemních komunikacích přímé připojení sousední nemovitosti na pozemní komunikaci není účelovou komunikací, přičemž v daném případě se jedná o připojení stěžovatelčiny nemovitosti na ulici X.

[7] Dále pro úplnost opakuje, že nikdy nedala souhlas s užíváním průjezdu jako veřejně přístupné účelové komunikace. To, že byl průjezd v minulosti užíván k přístupu ke školce, nebylo projevem souhlasu vlastníka s obecným užíváním, ale užíváním majetku jeho vlastníkem, protože jím bylo město. Pokud by byl dům zatížen veřejně přístupnou účelovou komunikací, stěžovatelka by jeho druhou polovinu nikdy neodkupovala. Na podporu svého názoru odkazuje na judikaturu Ústavního soudu.

III. Vyjádření žalobkyně

[8] Žalobkyně zdůrazňuje, že průjezdy a průchody v domech ve vlastnictví stěžovatelky a členů SVJ představují jediné přístupové cesty k mateřské škole ve vnitrobloku. Také projektová dokumentace ke stavbě mateřské školy s nimi počítala pro napojení na ulice X a X. Ve znaleckém posudku vyhotoveném v souvislosti s prodejem id. ½ domu právní předchůdkyni stěžovatelky (druhou ½ zrestituovala) je uvedeno, že se ve vnitrobloku nachází mateřská škola, která je přístupná přes průjezd domu.

[9] Průjezd uzavřela teprve stěžovatelka, a to po té, co dům získala na základě darovací smlouvy od své předchůdkyně (matky). Judikatura citovaná v kasační stížnosti proto není na projednávanou věc aplikovatelná.

[10] Žalovaný správní orgán ani osoba zúčastněná na řízení I) se ke kasační stížnosti nevyjádřily.

IV. Právní hodnocení Nejvyššího správního soudu

[11] Nejvyšší správní soud posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou, směřuje proti rozhodnutí, proti němuž je podání kasační stížnosti přípustné, z důvodů, které zákon připouští, a stěžovatelka je zastoupena advokátem [§ 102 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“)]. Poté přistoupil k přezkumu rozsudku městského soudu v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných důvodů. Ověřil také, zda netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[12] Podstatou kasačních námitek je tvrzení stěžovatelky, dle kterého se městský soud nedržel závazného právního názoru Nejvyššího správního soudu, neboť neposuzoval, zda průjezdem v jejím domě fakticky vede dopravní cesta z ulice k mateřské škole ve vnitrobloku. Nynější kasační stížnost, která je již druhá v pořadí, tedy není nepřípustná podle § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s., neboť je v ní namítáno nedodržení závazného právního názoru Nejvyššího správního soudu. Není nicméně ani důvodná, neboť městský soud se vytýkaného pochybení nedopustil.

[13] Nejvyšší správní soud ve svém minulém rozsudku v této věci, sp. zn. 9 As 141/2016, vycházel z toho, že veřejně přístupná účelová komunikace je definována naplněním těchto znaků: (i.) jedná se o dopravní cestu určenou k užití vozidly a chodci dle § 2 odst. 1 zákona o pozemních komunikacích, (ii.) která slouží ke spojení jednotlivých nemovitostí pro potřeby vlastníků nebo ke spojení nemovitostí s ostatními pozemními komunikacemi nebo k obhospodařování zemědělských a lesních pozemků dle § 7 odst. 1 zákona o pozemních komunikacích, (iii.) vlastník pozemku souhlasí s veřejným užíváním, (iv.) je dána nutná komunikační potřeba. Následně vyhodnotil jako nesprávný závěr městského soudu, že existence veřejně přístupné účelové komunikace je v projednávané věci vyloučena proto, že dopravní cesta nemůže vést průjezdem, a uvedl, že bude třeba zkoumat naplnění znaků (ii.) – (iv.).

[14] Městský soud ve svém dalším rozsudku zavázal žalovaného v podstatě stejným právním názorem. Dospěl totiž k závěru, že také správní rozhodnutí byla založena výlučně

na nesprávném závěru, že průjezdem nemůže vést veřejně přístupná účelová komunikace. Vzhledem k tomu, že ani správní spisy nepředstavovaly dostatečný podklad pro hodnocení znaků (ii.) – (iv.), obě správní rozhodnutí zrušil.

[15] Je nasnadě, že stěžovatelka by mohla být se svojí kasační stížností úspěšná jedině tehdy, pokud by byl posledně uvedený závěr městského soudu chybný. Role správních soudů je totiž přezkumná (srovnej zejména § 75 s. ř. s.), proto pokud se určitými otázkami nezabývaly správní orgány, v zásadě tak nemůže činit ani správní soud.

[16] Nejvyšší správní soud ověřil, že závěr městského soudu shrnutý v bodě [14] tohoto rozsudku je správný. Žalovaný v napadeném rozhodnutí kladl důraz na to, že průchod a průjezd bytovým domem je součástí tohoto domu, a jedná se tedy o místa ležící mimo komunikaci.

[17] Lze tedy uzavřít, že městský soud se řídil závazným právním názorem Nejvyššího správního soudu, neboť ve shodě s ním konstatoval, že bude třeba posuzovat naplnění znaků (ii.) – (iv.). Toto posouzení je v prvé řadě na správních orgánech. Městský soud sám se jimi po věcné stránce zabývat nemohl, neboť správní orgány tak nečinily, neshromáždily za tímto účelem dostatek podkladů a městský soud nemůže nahrazovat jejich činnost.

[18] S ohledem na obsah podání stěžovatelky a žalobkyně Nejvyšší správní soud dále zdůrazňuje, že v tomto ani v minulém rozsudku nemohl posuzovat, zda byly naplněny další znaky veřejně přístupné účelové komunikace, zde označované (ii.) – (iv.). Z doposud zjištěných skutečností lze usuzovat, že při odpovědi na tuto otázku bude stěžejní zejména posouzení, zda byl udělen souhlas vlastníků k takovémuto užívání jejich majetku a zda je dána nutná komunikační potřeba. Těmito otázkami se budou nejprve zabývat správní orgány, stejně jako tím, zda komunikace, které dle žalobkyně vedou přes pozemky stěžovatelky a členů SVJ, spojují mateřskou školu s ulicemi vně jejich bytových domů. Posledně uvedená otázka se nicméně i nadále nejeví zásadně, neboť ve věci nepanuje spor o to, že oba průjezdy byly v minulosti – minimálně po určitou dobu – používány jako příjezd, respektive příchod k mateřské škole.

V. Závěr a náklady řízení

[19] Nejvyšší správní soud kasačním námitkám nepřisvědčil a neshledal ani vadu, ke které by musel přihlédnout z úřední povinnosti, kasační stížnost proto zamítl podle § 110 odst. 1, věty poslední, s. ř. s.

[20] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 1 s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatelka, která neměla ve věci úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovaný taktéž neměl ve věci úspěch, nadto mu v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nevznikly. Žalobkyně měla úspěch ve věci, právo na náhradu nákladů řízení jí nicméně nesvědčí, neboť jí žádné náklady nevznikly.

[21] Osobě zúčastněné na řízení I) žádné náklady nevznikly, právo na jejich náhradu tedy nemá. Jako osobě zúčastněné na řízení by jí navíc toto právo svědčilo pouze v případech vymezených v § 60 odst. 5 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 2. května 2018

JUDr. Radan Malík
předseda senátu